

בהורא

אור העבודה
הפנימית בדרך
הבעש"ט הק'

גליון קיט - פרישת בראשית חשפ"ג

יו"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית
הוקם לעי"ג הגה"צ רבי משה בן רבי יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

נושאי השבוע ב"נהורא"

עבודת חודש השון

שואלן ודורשן בחסידות: חודש תשרי מאחורינו,
מה עבודתנו עכשיו עם תחילת החורף

עבודת האכילה

אש העבודה: מצות 'קדושים תהיו' - הלכה
למעשה (א)

יאמרו גאולי ה'

תנו רבנן מעשה: כניסת השבת קודש
במרכו החומה של השוק בעיצומו של יריד

צרכי שבת וכן על ידי נטילת צפרנים, גילוח השערות, השחזות הסכין, טבילה במקוה, רחיצה בחמין, הטבת הנרות והדלקת הנרות, ועל ידי שמסירים את הדברים החוצצים בגוף ועוסקים בחלק המעשה, מכינים מקום להשראת אור הנפש בתוך הגוף והחושים הגשמיים.

העלאת הנוגה בערב שבת

אלא שמלבד הסרת הטומאה והוספת הקדושה, יש דרגה נוספת הנקראת 'קליפת נוגה', הממוצעת בין הקדושה לטומאה, ויש לה עליה בערב שבת ונכללת בצד הקדושה. ונמצא שיש בערש"ק שלושה עבודות: האחת - להוריד הטומאה ולהסיר הקליפות שנעשו מדברים האסורים. השנית - להתקדש ולהכשיר את חלקי הנפש שיהיו ראויים להארת הנשמה יתירה. והשלישית - להעלות קליפת נוגה המתכללת בער"ש בצד הקדושה.

'קליפת נוגה' היא ענייני הרשות שאפשר להטותם לצד הקדושה להתקרב על ידם יותר להקב"ה, ואפשר להפילם לצד הקליפה וההסתר.

וכמו כן, הגוף הוא כעין 'קליפת נוגה' המסתיר על הנשמה האלוהית היוקדת בלב כל אחד משראל.

וכמו כן בכללות, הבריאה הגשמית היא כעין 'גוף' החוצצת על הנשמה הפנימית שהיא החיות האלוהית המחיה את הבריאה בכל רגע.

בימות החול שולט הקליפה וההסתר, ובשבת שולט הגילוי האלוהי, ואילו ביום שישי הוא ממוצע, בבחינת 'קליפת נוגה', כי נחלש כח ההסתר והקליפה של הגוף, ואז צריך להפריד ולדחות את הרע שבנוגה ולהעלות את הטוב שבנוגה וענייני הרשות לצד הקדושה.

וכיון שחלק הטוב שבנוגה עולה ומתכלל בקדושה, רוצה גם הרע שבנוגה להתעלות, וצריך לדחות ולשרוף אותם בשלהוב דאשא' ע"י רחיצה בחמין והדלקת נרות שבת ואש התעוררות להכיר את חיות ה' בעולם, ובכך נדחים ומתבטלים מאליהם כוחות הרע וההסתר.

זהו סוד כל הפעולות שעושין בערב שבת, להסיר הצירפנים שבהם נאחז הרע שבנוגה, ועל ידי זה מורידים כל העצבות והדאגות של ימי החולין, וכן גוזרים השערות שבהן נאחזים הדינים והקליפות, אחר כך ע"י 'שנים מקרא ואחד תרגום' נכלל התרגום שהוא סוד קליפת נוגה בחלק הקדושה, וכן באכילת 'טועמיה' והשינה בערש"ק מכוונים להעלות את הגשמי לצורך גבוה, עד שמגיעים להטבת הנרות שאז דוחין ומסלקין את חלקי הרע, ומדליקין הנרות שעל ידן מתגלה אור הפנימיות האלוהית הגנוז בבריאה.

להרחבות ומראי מקומות, ראה בספר "אש השבת"

שני תנאים להשגת קדושת השבת

כדי לקבל הארה זו בשבת קודש, צריך הכנה דרבה במשך כל ששת ימי המעשה, וכפי רוב הכנות ויגיעותו בימי החול, יאיר אליו תוספת 'נשמה יתירה' בשבת קודש - להרגיש בשב"ק את 'שמחת כל ח' היינו הכח האלוהי שבפנימיות הבריאה, בחינת 'כח הפועל בנפעל'.

ולצורך כך העמידו ספרי החסידות שני תנאים עיקריים:

האחד, להסיר את המעכב ולזכך את החומריות ואת הגשמיות, שלא לעבור על רצון ה' בכל חלקי נפשו - 'מחשבה דיבור ומעשה' ועי"ז יוכשרו חלקי האדם 'מחשבה דיבור ומעשה' לקבל 'נפש רוח נשמה' של קדושת שבת.

השני, להרגיל את עצמו לחפש את הנקודה האלוהית שבבריאה, כי כל אחד שמביט על דבר רואה בו את הנושא שהוא שקוע בו כפי שנתבאר בהרחבה, ולכן צריך לעורר לבו בתשוקה וכיסופין להתדבק אל השי"ת ולחפש בכל דבר את הנקודה האלוהית ע"י ציורי הנפש וכח המדמה.

שתי עבודות אלו - צריך להשקיע בהן בכל ששת ימי המעשה, בפרט ביום רביעי חמישי שישי, שבהם עבודתנו לתקן את חלקי 'מחשבה דיבור ומעשה', ואז מתחיל להאיר שלושת חלקי 'נפש רוח נשמה', כי הארת 'נפש' שורה על האדם כשמשלים עצמו בחלק ה'מעשה', הארת 'רוח' מאירה כשמזכך עצמו בחלק ה'דיבור' והמידות, והארת 'נשמה' מתגלית כשמכשיר עצמו בחלק ה'מחשבה'.

אך בפרטות, יש יום מיוחד אשר כל מהותו היא להתכונן בו לקראת שבת מלכתא, והוא יום שישי - ערב שבת קודש, שאז אנו עוסקים בשתי עבודות הנזכרות, האחת - להסיר את המעכב ולתקן את כל הפגמים בכל חלקי 'מחשבה דיבור ומעשה', והשנית - להכשיר עצמינו לקבל את חלקי הנשמה - 'נפש רוח נשמה' של הנשמה היתירה.

וקיצור הענין על פי כתבי האר"ז"ל וספרי החסידות, שב'ליל שישי' מתחיל להתגלות קדושת שבת בחלק ה'מחשבה', ואז עבודתנו לתקן את חלק המחשבה, לעורר בנפשינו ע"י התבוננות שהכל מציאות אלוהית, ולשוב בתשובה על פגמי המחשבה, בפרט בעת קריאת שמע שעל המטה, כדי לזכך את מחשבתנו שיוכל להאיר בה הארת 'נשמה' ולכוין במחשבה על עליית העולמות.

אחר כך, מחצות ליל שישי ועד יום שישי בבוקר, עבודתנו לתקן את חלק ה'דיבור' כדי להכשיר מקום להשראת הארת ה'רוח' במידות הלב ודיבור האדם, ואז נפעל התיקון על ידי חלק הדיבור כגון לימוד התורה ואמירת תהלים וקריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום.

אחר כך יש לעסוק בתיקון חלק ה'מעשה' על ידי קניית

נהורא מערייא

למה נוזין הצפרנים בערב שבת?

ככל שמשקיעים יותר ביום השישי - זוכים ליותר הארה וליותר קדושה בשב"ק | מאמר מיוחד לרגל שבת בראשית

ערב שבת ומוצאי שבת יש בהם דבר משותף לשניהם, בכך שהם בחינת 'לא יום ולא לילה', לא קודש ולא חול, אלא 'ממוצע' בין שבת המלכה לששת ימי המעשה.

ימים אלו הם כמעט שליש מימות השבוע, שליש מחיי האדם, ומי שמשכיל לנצל את הזמנים הנעלים ההם ולהכיר את טיב העבודה הנדרשת בזמנים אלו, יכול להתעלות במעלות העבודה ולמלא את הימים הנעלים הללו.

וכאשר ניגשים ליום שישי מתוך הסתכלות פנימית על העבודה המוטלת עלינו ביום זה, יוכל כל אחד לראות תועלת גדולה בנפשו, ולסדר לעצמו סדר היום גדוש בתורה ובעבודה, לצד התעסקות בהכנה לשבת שהוא עיקר מצוות היום מתוך משמעות והארה פנימית.

מה פירוש 'נשמה יתירה'?

כשם שכל אדם יש בו שני חלקים: גוף גשמי חיצוני, ונשמה אלוהית פנימית, כך הבריאה נחלקת לשני חלקים: עולם חומרי חיצוני, ונשמה אלוהית פנימית המחיה אותו.

בשבת קודש מתגלה תוספת 'נשמה יתירה', והיא מאירה בשתי הבחינות הנזכרות: באדם ובבריאה.

במשך כל השבוע שולט הגוף על האדם, ואילו הנשמה מוסתרת וקולה לא ישמע. אך בהופיע יום השבת קודש, מתגברת הארת הנשמה הפנימית, וכל אחד משראל מרגיש תשוקה וכיסופין לבוראו יתברך.

וגם לענין הבריאה. בכל ששת ימי המעשה שולט הגוף החומרי של הבריאה - הרע וההסתר והקליפה החיצונית, ומסתיר על הטוב הגנוז בפנימיות הבריאה ועל הנשמה האלוהית המחיה ומקיימת את כל העולמות. ובשבת קודש מתגלה 'נשמת כל ח' וניכר 'כח הפועל בנפעל' והמציאות האלוהית מורגשת יותר בבריאה.

על ידי הארה זו נגרם 'עליית העולמות', שהבריאה הגשמית שלפנינו יש בה עליה והתעלות. כי בימות החול היא נדמית כדבר דומם ונפרד מחמת התגברות ההסתר החיצוני שבבריאה, ובשבת קודש מורגש יותר החלק הפנימי והאלוהי שבה.

מעשיהם של צדיקים
ודרכיהם בעבודת ה'

תנו רבנן מעשה

הרה"ג רבי משה רייטמאן שליט"א
ראש ישיבת 'בני היכלא' וממשיפי 'אש החסידות'

יאמרו גאולי ה'

והוא לבוש בבגדי לבן ועטוף בטלית'.
במרכזו ההומה של השוק התייצב רבי אהרן הגדול באותה
שעה רוממה, ושאל מנהמת לבו הטהור:

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו! יאמרו גאולי ה' אשר גאלם
מיד צר, ומאמצות קבצם" - - -

ואז הרים את ידו הימנית כלפי הסוחרים שעמדו שם המומים,
כל אחד על דוכנו, ואותת להם לבוא אליו, כשהוא פונה
לכל צד מארבע כפנות הארץ, כשאמר "ממזרח!" פנה לצד
מזרח, וכשאמר "וממערב!" הסתובב לצד מערב, וכך כשאמר
"מצפון!" פנה לסוחרים שעמדו בצד צפון, וכשאמר "ומים!"
אותת לאלו שעבדו בדרום.

מיד שמט כל סוחר את כליו, ועזב כל לקוח את מוצריו, רגלי
כולם נישאו בריצה חפוזה אל מקום עמידתו של הצדיק. וכך
נקבצו ובאו כל היהודים מכל קצוות השוק, ממזרח וממערב
מצפון ומים, כולם התאספו סביב לרבי אהרן הגדול, והצטרפו
לומר עמו יחד את פסוקי המזמור. והיה קולו של הצדיק הולך
וחזק מאד, כמנהגו הקדוש לשאוג בתפילה, שאנה מתוקה
שנבעה ללבת אש הפורצת ממעמקי הלב, עד שכל הנוכחים
כדוג נמסו. וגעה כל העם בבכיה.

"גם אני פרצתי בבכתי" נזכר רבי נח, "זאם תשאלו אותי מדוע
בכיתי? איני יודע..."

ומשנפתח מקור מימי זיכרונותיו של רבי נח, שוב לא פסקו
מבועיו, והוא גולל בפני אורחו הגדול הבית אהרן, סיפורים
נוספים מתפילות אחרות שזכה לראות במו עיניו ולשמוע במו
אוזנו, וכך היה מספר והולך בגיל רועדה עד שתשש כוחו.

אכן זוהי הנקודה הפנימית של אותו מנהג קדוש שהנהיג
רבינו הבעל-שם-טוב, קדוש ישראל, לומר את המזמור
הלזה מדי ערב שבת קודש בשעת המנחה. כדי לעורר את
נפשותינו שנתקעו בשוק במשך ימות החול, והן הנה כספינות
המטורפות בלב ים, וכנוודים שתעו במרחקי המדבר, כאסירים
היושבים במחשכי הבור, וכחולים המרותקים למיטתם.
בזה השעה של כניסת השבת נקראות הן לעזוב באחת את
השוק, לאסוף ולקבץ את כל חלקי הנפש מכל קצוות הארץ
והארציות שבהן היא שקועה אף תקועה, ממזרח וממערב
מצפון ומים, לרוץ בזריזות ובחשק לקבל פני שבת המלכה,
ולהתעלות מעל החומר, אל פסגות הדביקות בקל חי, יחד עם
כל הבריאה השבה אל שורשה.

ובימים אלו, לאחר שיצאנו מהימים הקדושים ומועדי
ה' שעברו עלינו לטובה, אל תוך שגרת הימים הפשוטים
והנמוכים, בחזרה אל הרחובות ואל השווקים, יודעים אנו
יותר להעריך את יקר תפארת גדולתו של יום השבת קודש,
הלא הוא יום גאולתנו ופדות נפשנו, שכמוהו כאי שקט של
'מעין עולם הבא', בתוך ימה הסוער והגועש של העולם הזה,
ומעומק לבבנו פורצת ההודאה הנרגשת:

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו! יאמרו גאולי ה'..."

לרגל שבת בראשית
עפ"י: שיח זקנים

"ספר נא לי רבי נח", נשא ה'בית אהרן' את קולו, וכמעט היה
עליו לשאוג כמו בתפלתו, על-מנת שיכנסו דבריו באוזני
הישיש, "מה ראתי בתפילתו של זקני הגדול, עד שלבך הומה
אליה כל-כך?!"

דממת מרומים אפפה את החדר, באותם רגעי הוד, כשרבי נח
עצם את עיניו, והפליג במחשבתו אל ימי קדם.

ואז העלה את זיכרונותיו, כשכל גופו רועד, וארכבותיו דא
לדא נקשן.

היה זה כאשר הופיע רבי אהרן הגדול בהורדושיץ, עיר מגוריו
של רבי נח, לעשות את השבת במחיצת תלמידיו וחסידיו
שהתגוררו בה.

בהדי פניא דמעלי שבתא, כשפרסה שבת המלכה את כנפיה
הטהורות על פני הארץ, בא לו הצדיק אל בית התפילה,
כשהוא עטוי בגדי לבן ועטוף בטלית כמנהג הצדיקים מקדמת
דנא, והוא דומה למלאך ה' צבקות.

בהתלהבותו כי רבה ביקש רבי אהרן הגדול לפתוח במזמור
ק"ז שבתהילים, הלא הוא המזמור שתיקן רבינו הבעל-שם-
טוב הקדוש לומר מדי ערב שבת קודש, עם תחילת המנחה,
אך מלוויו עצרוהו.

"חלק גדול מציבור המתפללים עדיין לא הגיע", סיפרו לו
לצדיק שלרוב התרגשותו לקבל פני השבת, לא הבחין בנעשה
סביבו, ולא שם לב לספסלי ההיכל שהיו ריקים למדי.

"וזאת למה?", התפלא הרבי, "והלא כבר הגיע עת זודים,
והשבת-קודש כבר עומד על הסף! מה פשר
האיחור הזה? שמא זהו מנהג העיר הזאת
לאחר תמיד את קבלת פני השבת! אתמהה!..."

"לא, רבינו", הסבירו לו, "מדי שבת בשבתו
כבר מצויים כל הקהל הקדוש בבית הכנסת
לעת כזאת, אנו נוהגים לקבל תמיד את השבת
בזריזות כראוי לה, רק הפעם הזאת התאחרו
הקהל מלבוא, הן יודע הרבי כי היום מתקיים
יריד בעירנו, 'יום השוק' שמתרחש בעיר הזאת
רק בימים מסוימים בשנה, והפעם חל אותו
היום - ביום הישיש, אשר לכן עדיין התאחרו
כולם, הן הסוחרים והן לקוחותיהם, מהם
שעדיין טרודים בשוק, מבקשים לנצל כל רגע
של מסחר עד לשקיעת החמה..."

רבי אהרן הגדול לא היסס, ובאותה התלהבות
שרק הלכה וגברה מורגע לרגע, יצא מבית
התפילה אל הרחוב העיר, ותיכן את צעדיו
אל עבר השוק, כשמשמעו בקודש ושאר
החסידים שכן הקדימו לבוא לבית הכנסת
יוצאים אחריו אחוזי תדהמה, משתאים לדעת
מה מתכוון הרבי לעשות שם בעיצומו של יריד.

"גם אני הייתי בין ההולכים אחר הרבי", סיפר
רבי נח ברעדה, "ולעולם לא אשכח את המחזה
הנאדר בקודש, ואת הבהלה שאחזה את כל
הסובבים בשוק, כשלתע הופיע הרבי בתוכם,

"את כל הוני ורכושי אתן לכבודו, אם אזכה שוב שנית, ולו
פעם אחת, לחזות בנועם עבודת זקנו הקדוש, ולשמוע לקול
תפילתו" - - -

געגועיו העזים של רבי נח נשמעו הפעם היטב מתוך מיתרי
קולו, למרות שכבר היו שחוקים מרוב ימים, עד שאורחו
הצדיק שעמד מולו נרעש ונרגש.

רבי נח הישיש, רבה של הורדושיץ, שכל ימיו הקדיש לשקידה
בתורה הקדושה, זכה שתשרה עליו ברכתה: 'אורך ימים
בימינה, בשמאלה עושר וכבוד'. בן מאה ושש-עשרה היה
באותה שעה, שהוא גיל מופלג אפילו בזמן הזה, כל שכן בימים
ההם. יחד עם זאת, זכה גם לעשירות מופלגת, ותורה וגדולה
התאחדו על שולחנו.

אך כל זה לא היה שווה לו, בכל עת שהיה נזכר ברבו הקדוש
רבי אהרן הגדול מקארלין, שבצילו הטהור חסה בימי חורפו.
כאיל תערוג על אפיקי מים כן ערגה נפשו של רבי נח לעבודתו
הקדושה של הרבי, בפרט בשעת התפילה, בהשתפך נפשו אל
חיק אביו שבשמים, בהתפרץ לבו ברשפי אש שלהבת י-ה,
אשר מים רבים לא יכלו לכבותה, אף נהרות דמעותיו של רבי
נח, שהיה תמיד בוכה למראה האש הגדולה הזאת, לא שטפוה.

וכעת, כשעלה לבקרו נכדו של אותו צדיק וממשיך דרכו
בקודש, אשר שמו בקרבו, הלא הוא הרה"ק בעל 'בית אהרן'
מקארלין, כבר לא יכול היה רבי נח להתאפק לכל הניצבים
עליו, והוא בכה מאין הפוגות: "מי יתן לי תפילה כתפילת זקנו
הקדוש", התחנן כתינוק הנמשך לאימו, "אתן בעדה את כל הון
ביתי!..."

הספר שילווה אותך מהאירוסין עד לחתונה

דברי תהלה יחידה אשר עלי כל ימינו וימי בנינו. בספר זה תמצא את כל דברי חסידותנו, ודרכי חסידותנו, ואת האמונה והיחסים אשר עלינו ואלוהינו, ואת חסידותנו ודרכי חסידותנו, ואת חסידותנו ודרכי חסידותנו, ואת חסידותנו ודרכי חסידותנו.

את כל ספרי ממשלת אש החסידות: **02-5026558**

ניתן להשיג
את כל ספרי ממשלת אש החסידות:

מדי שבת בשבת: "אש הפרשה" - נושא מורחב בפרשה על פי ספרי החסידות, מבית היוצר של "אש החסידות"

אפשר לקבלו אצל המערכת 02-502-6558

מצות "קדושים תהיו" - הלכה למעשה

"זה לא נקרא 'קדושים תהיו', להגיד כל הזמן שאני כלום, ולראות את עצמי 'לא יוצלח' בעבודת ה'. 'קדושים תהיו' פירושו לומר כל הזמן 'אני קדוש', 'אני אברך קדוש', 'אני בחור קדוש', לשנן את זה כל הזמן, לשכנע את הנפש שכך היא המציאות, ואז כאשר מגישים את הצלחת, והגוף מתגבר ברעבתנות והנפש נדחקת מאליה לצדדין, בכל זאת, השינון התמידי פועל משהו, זה משיפע על האדם ויכול להחזיק ראש, לעצור קמעה, לא להיות שקוע בתוך הצלחת"

מה קורה אח"כ?

אנו מתחילים להלקות בעצמינו, להצליף בלי רחמנות בנפש שלנו, 'גראבער-יונג', בהמה גסה שכמותך, וכי אינך מסוגל פעם אחת להתאפק ולאכול כהוגן? וכי לסוס ולפרד נדמית?

מה אנו מרוויחים מ'הלקאה עצמית' שכזאת? שבמשך הזמן זה נכנס למודעות שלנו ונקלט בתוך המוח פנימה שאנו אנשים גסים, זה חודר למעמקי הנפש, והנפש סובלת, היא לא רוצה להרגיש רגשי אשמה ולחיות תמיד בתחושה לא נעימה, ולכן מתחילה לייצר לעצמה סיסמאות שונות כדי להגן עליה. 'בדורותינו לא שייך עבודת האכילה', 'לעולם לא אצליח', 'זה בשביל אנשים גבוהים'. הנפש תעשה הכל כדי לצאת מתוך המיצר הזה, עד שבסופו של דבר שם האדם פס אחד גדול ומוחק את כל הנושא, והיתה הרווחה. הוא מרגיש טוב.

זה לא נקרא 'קדושים תהיו', להגיד כל הזמן שאני כלום, ולראות את עצמי 'לא יוצלח' בעבודת ה'. 'קדושים תהיו' פירושו לומר כל הזמן 'אני קדוש', 'אני אברך קדוש', 'אני בחור קדוש', לשנן את זה כל הזמן, לשכנע את הנפש שכך היא המציאות, ואז כאשר מגישים את הצלחת, והגוף מתגבר ברעבתנות והנפש נדחקת מאליה לצדדין, בכל זאת, השינון התמידי פועל משהו, זה משיפע על האדם ויכול להחזיק ראש, לעצור קמעה, ולאכול עם הראש למעלה, לא שקוע בתוך הצלחת.

'עידוד עצמי' זה הפתרון למצוקת תאוות האכילה. לקחת כל הצלחה קטנה ולהנציח אותה באופן רשמי. הצלחנו להתאפק קצת שלא להתנפל ברעבתנות על האוכל, הצלחנו לשייר קצת בקצה הצלחת ולא לגמור הכל, אנו מסמנים לעצמינו הצלחה נוספת, ומפטירים לעצמינו 'כי קדוש אני', 'אני אברך קדוש', 'אני בחור קדוש'. אפילו אם זה מתרחש רק אחת לשבועיים, אבל המסר מחלחל פנימה, הנפש רואה את עצמו כאישיות קדושה.

וכאשר לא הצלחנו, ועל פי רוב אנו לא מצליחים, צריכים לדעת כיצד לטשטש את העובדות, בסדר, נכשליח, אבל זה לא אומר שאני כבר לא קדוש. כל אחד נכשל, שבע יפול צדיק וקם, ההצלחות הם רק שביעית מהנפילות, וכנהנה וכהנה, לא לתת ליצר לקבוע באופן רשמי שאנחנו מחוץ לתמונה.

אנו צריכים לחום על הרשמיות, וכאן נעוץ המלחמה הגדולה. היצר הרע רוצה דבר אחד - להביא אותנו למצב שנחליט באופן סופי שאנחנו לא קשורים לתחום הזה של עבודת האכילה או לכל שאר עבודה אחרת. וכאן אנו צריכים לשים את עיקר כוחותינו, לתרץ את עצמינו תמיד ולהחזיק חזק בדעתנו, כמובן שאין להצדיק את מעשינו ולא לטאטא את החולשות מתחת לשטיח, אלא יש להביט עין בעין על הנפילות, ובכל זאת להתחזק ולא להחליט להסיק מסקנות באופן רשמי.

ואיתא בספה"ק עשירית האיפה (על תו"כ דף קיג): להרה"ק מקאמארא זי"ע, וזל"ק: דובר נחמד שמעתי מאיש אלקים קודש קדשים הרב הקדוש מסטרעליסק זצוקללה"ה 'קומי אורי כי בא אורך' (ישעיה ס, א) שאמר פירוש הפסוק 'קדושים תהיו' ראוי לכם להיות קדושים 'כי אני ה', ומצד חלקי שנתתי לכם ואני קודש ראוי לכם להיות מחכה להדמות למלך שאני קדוש.

אבל 'איש אמו ואביו תיראו', חלק שנתנו לכם אביו ואמו, כל אחד נותן חלק, אב מזריע ואם מזריע, מזה צריך לירא שלא ימשיכו אתכם לתאות עוה"ז חלילה. עכ"ל"ק.

האדם מטבעו מנסה כל הזמן להראות את חשיבותו וגדלותו בעיני עצמו ובעיני אחרים, ובאם נכשל או טעה, יעשה כל טצדקי להסתיר כשלונו או תלותו באחרים ולמצוא אשמים, רק בנושא אחד פוגשים אותו מתהלך בענוה, מקטין עצמו ומכריז על אפסיותו, והוא בנוגע לעבודת ה', שמצליף על עצמו לאמר: חוטא ופושע אנכי וכיצד אעז לגשת אל הקודש להתהלך במדריגות הצדיקים, ואם אח"כ יצחק עליו חבירו בבית המדרש 'חוטא ופושע' לא יאבה למחול לו עד סוף ימיו, אבל כלפי עצמו טוב לו להרגיש חוטא ופושע כדי שיוכל להשיקע עצמו בתאוות העולם.

ואיתא בספה"ק י"ט לב (פר' נח) וזל"ק: על דרך שפירש הצדיק הקדוש מה"ה זושא זלה"ה 'כי הלל רשע על תאות נפשו' (תהלים י, ג), בשביל תאות נפשו הוא עניו כמו הלל (ע"י שבת ל:), ומשפיל את עצמו לחטוא במה שלא נאה ולא יאתה אליו עשות פחיתות כזה שעושה, ובענוה פסולה כזה לא בחר ה'. עכ"ל"ק.

וכה כתב ה'תולדות' (כתונת פסים פר' צו) וזל"ק: 'קדושים תהיו כי קדוש אני' (ויקרא יט, ב). שיהיה לכל אחד מדת בלעם ברוחני רוח גבוה ונפש רחבה, שיאמר, למי ראוי יותר ליכנס בגדר הקדושה והחסידות ממני להתדמות אליו יתברך להיות מרכבה לשכינה לקדושה עלינוה, 'כי קדוש אני'. ולא שיהיה רוח גבוהה בגשמי לאכילה, ורוח נמוכה ברוחניות לעבודת המלך, וז"ש 'דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו כי קדוש אני', עכ"ל"ק.

ה'תולדות' מלמד אותנו, כי התורה אכן דורשת מהאדם להתהלך בשפלות, אבל כל זה הוא רק בנוגע לענייני העולם, להסתפק במועט ולא לרדוף אחר המותרות ואחר הכבוד וכיצ"ב, אבל בנוגע לעבודת ה' צריך להתהלך בקומה זקופה ולהכריז 'קדוש אני', ויגבה לבו בדרכי ה'.

'עידוד עצמי' להצלחת דרגות הקדושה

כולנו מכירים את הדכדוך לאחר האכילה, כאשר לפתע מוצאים את עצמינו מרימים את הראש מהצלחת, כמו סוס המרים את ראשו מתוך האיבוס. היינו כל כך שקועים בצלחת עד שלא הרגשנו איפוא אנחנו נמצאים, לא יודעים האם קר או חם, ובאיזה תאריך אנחנו מצויים.

יאמר תמיד 'קדוש אני' וכך יבוא לקדושה

בדרך כלל, כאשר יהודי נזכר ממצות "קדושים תהיו", הוא מפטיר לעצמו באנחה רבתי הבוקעת מקרב לב עמוק, ולאחר אנחה זו הוא מרגיש פטור מלהתעסק במצוה זו, שהרי 'ודע צדיק נפש בהמתו', הוא מכיר היטב את מצבו בעבודת ה' וכמה שקוע הוא בתאוות העולם, ו'לב יודע מרת נפשו' כמה רחוק הוא מדרכי הצדיקים ומגיגות הקדושה, ויש לו עוד הרבה מה לתקן לפני שיתחיל בעבודות אלו, ולכן דוחף את המצוה הזאת של 'קדושים תהיו' לסוף הרשימה, יש לו עוד הרבה זמן והרבה יגיעה עד שיוכל להתייחס למצוה זו, עסוק הוא בדברים חשובים יותר. ובסיום דבריו הוא מתעודד עם ה'לב נשבר' שלו, ועם האנחה הבוקעת ועולה עד לכסא הכבוד.

האנחה הזאת היא היפך המוחלט ממצוה זו, כי התורה הקדושה מצווה אותנו 'קדושים תהיו' - תכריזו בעוז כי אתם אנשים קדושים, אל תלכו עם קומה כפופה, אל תחשבו שכבר לא יצא ממכם כלום, כאשר אבדתי אבדתי, כי זהו הכרזת נחון של היצר הרע, זהו הרמת דגל הכנועה עבור הסטרא אחרא, האדם מכניס עצמו לתוך 'ענוה' פסולה כזאת, מה כבר יצא ממני? הלא אנכי אפס-אפסיים, גארנישט מיט גארנישט, מה כבר ארויח אם פעם אחת אצליח להתאפק שלא לאכול תאוות היתר, האם זה יהפוך אותי לקדוש, הרי צריך לעבוד שנים ע"ג שנים כדי להגיע למדריגה אחת קטנה, ומי אנכי, גוש בשר כמוני, שאדמה לעצמי ואחיה בדמיונות שוא, מוטב אחליט לעצמי באופן סופי כי אני שייך לזן הזה של 'עובדי ה', ואז לפחות אתהלך כאן בעולם עם הרגשה טובה, בלי רגשי אשמה ובלי להרגיש כל הזמן שאני לא בסדר, ניסיתי ולא הלך, מה לעשות?

ובפרט מי שעוסק לפרנסתו ואינו יושב כל היום בכולל, שמרגיש עצמו מחוץ להיכל הקדושה, בדד ישב מחוץ למחנה, ומתבייש להזכיר - בינו לבין עצמו - את המושג של 'קדושת האכילה', שהרי הוא שייך למחלקה אחרת לגמרי, מחלקת עסקים, ביזנעס-קלאס, וכי מה לו ולעבודת האכילה, מה לו לקדושה, הרי הוא יושב מול קאמפיוטער או מוכר רוב היום סחורה בחנות, ואין פתאום יעלה על דעתו לגשת בכלל אל עבודת הקודש, להתהלך במדריגות שאינו שלו, הלא כבר הזהירו כל הצדיקים שכל אחד צריך לדעת את המדריגה שהוא נמצא בו, ועוד כהנה טענות רבות, סריטות עמוקות שהיצר מחדיר בתוכינו ואנו לא מעלים על דעתנו כלל ששייך לומר אחרת.

התורה מצווה אותנו - 'קדושים תהיו', תגידו על עצמכם תמיד 'אני קדוש', תשננו את זה ללא הרף עד שיכנס לתודעתכם, כמאמר הרה"ק מרוזין זי"ע 'קדושים תהיו' איך? 'כי קדוש אני' על ידי שתחזרו שוב ושוב 'כי קדוש אני' וכמאמר רבותינו ז"ל (תענית יא). לעולם ימוד אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו, שנאמר 'בקרברך קדוש'.

שאלת השבוע

הננו מתקרבים לחודש חשוון, וברצוני לדעת מה היא העבודה המיוחדת לחודש זה, שהוא החודש היחיד בשנה שאין בו שום מועד ולא שום יומא דפגרא?

הארת התורה - ולחיצוניות הבריאה בא פשטות הגשם. וכן מ"ש (ר"ה טו.) בחג ניידונים על המים, בפנימיות היא התורה שנקראת מים (ב"ק יז.) לכן זוכין בנ"י בחג להארת התורה. והדין הוא אם הם ראויים לקבל הארת התורה. עכ"ד.

מאז והלאה מזכירים את הגשמים ושואלים על הגשמים, ואכן מן הראוי היה לבקש 'ותן טל ומטר' מיד בשמיני עצרת, אלא שתיקנו להמתין עד ז' חשוון כדי שיספיקו עולי רגלים לחזור לבתיהם.

טיפות אלו ממשיכות להתגלות למטה במשך תקופת חודשי החורף על ידי טיפות הגשמים.

וכאשר אנו חולפים ברחובה של עיר תחת גשמי ברכה היורד עלינו מלמעלה, יש להגביה את ההסתכלות הפנימית על המטר, ולראות בכך רמיזו דחכמתא על המטר העליון הנשפע מלעילא, וכמבואר בספרי החסידות שכל פעם שיורדים גשמים הרי שפע נוסף שהקב"ה פוקד את עולמו, והוא גופא גורם שמחה גדולה בעולם ביום פקידת הגשמים.

ושורש השפע הזה נעוץ ביחוד העליון שהמלכות - הבריאה הגשמית - עולה כביכול עד הבורא ית' והוא מקבל תענוג מהנבראים [בבחינת 'אתערותא דלתתא'], ובכך הוא מתעוררין המידות העליונות להשפיע לדרי מטה טללי תחיה ושפע רב המשתלשל לעולם התחתון באופן של גשמים [בבחינת 'אתערותא דלעילא'].

וכתב בספה"ק באר מים חיים (פר' בחקותי): האמת הוא כי עיקר הגשם הוא אור הברכה הנשפע מאת המברך ברוך הוא ושם למעלה הוא אור רוחנית נפלא מלא ברכה ובעת השפעת ברכה הזו מתברכים כל העולמות מאור הנפלא הזה בעת הגיעו לעולם העשייה מתלבש בלבוש גשמיות המטר ויורד אל הארץ לברכה בברכתו ואז כל הברכות יורדין אל העולם ועל כן אפילו פרוטה שבכיס מתברכת בו וכל שארי הברכות שאמרו חז"ל. עכ"ד.

עוד איתא בספה"ק פרי צדיק (סוכות, אות לה): שעל זה רמזו חכמינו ז"ל (תענית ז.) שבעה פעמים 'גדול יום הגשמים' נגד בחינת שבעה המדות שבקדושה הנשפעים בחיות חדשה בלב נפשות ישראל. עכ"ד.

ולכן כאשר לא יורדים גשמים הרי זה נחשב כהסתר פנים נורא ועיכוב הארת היחוד, וגוזרים תענית ברביעה ראשונה כדי לעורר רחמים עליונים, עד שמרחם הקב"ה לפקדם בפקידת טל ומטר.

ומידה טובה מרובה, שכאשר יורדים גשמים אפשר להזכיר לעצמינו את היחוד הנעלה של שמיני עצרת ואת האהבה הגדולה שהקב"ה אוהב אותנו ומשפיע לנו טללי תחיה - אשר השפעה רוחנית זו מתבטאת על ידי הגשמים הגשמיים, ועל כן גדול ל"כ מעלת יום הגשמים שהפליגו בה רבותינו ז"ל (תענית ז.) בהפלות גדולות, שהוא יותר מתחית המתים ויותר מיום שניתנה בו תורה, וכן כיוצא ב.

הרי לפנינו שבחודש זה יש להשקיע עצמו בעסק התורה, ובכך מכניסים את האורות של חודש תשרי לתוך כלים. ובנוסף לכך, בכל פעם שיורד מטר גשמי יש לראות בכך רמז על השפעת היחוד של חודש תשרי המתגלה בגשמיות ממש.

מתוך ספר "אש המועדים" תשרי

שואר"ן ודורשין בחסידות

רב שיח בעבודת ה'

רחושי מרחשוון שפוטא

חודש תשרי - היה כולו חטיבה אחת של קדושה, של דביקות, של אור וחיות, 'ירח האיתנים' - דתקיפי במצות (ר"ה יא.).

כאשר יוצאים בסילודין מתוך החודש המקודש הזה - מתלווה אלינו הרגשה של 'קשה עלי פרידתכם', נופלים לתוך ימי החולין ולתוך חשכות וקרירות תקופת החורף.

ולזאת ניתנה לנו 'שמחת תורה' כדי להכניס את כל הדביקות בתוך התורה, וכך יכולים להמשיך לחיות עם הארת הימים הנוראים גם בתוך לילי טבת הארוכים על ידי עסק התורה הקדושה.

אם תרצו לדעת האם ה'שופר' ה'נעילה' ה'נענועים' ה'הקפות' אכן פעלו את פעולתם, והאם השיגו את הכוונה הרצויה, התבוננו נא איך נראה ה'חשוון' שלאחריהם, איך נראה התורה בחודשי החורף.

כי כל זמן שמאיר עלינו קדושת חודש תשרי, אי אפשר לדעת האם נחקקו בקרבינו כל ההשגות וכל הדעת של הימים הנוראים. אך כאשר מוצאים את עצמינו בחשיכה, אז הוא המבחן לידע האם אכן פעלו ההשגות הללו את פעולתם בתוך הנפש פנימה.

וכך איתא בספה"ק מאור ושמש (פר' שמיני): הצירוף של חדש אייר הוא דעת, שהצירוף שלו הוא (ירמיה טו.) 'תהלל המתהלל השכל וידע' וכו'. ושם מ"ה הוא דעת, ומי שהוא חכם ומבין מדעתו יוכל לידע שגם הצירוף של ראש חדש מרחשוון יורה על הדעת. לכן נהגו אנשי קדמוני זמנינו ללמוד בראש חדש אייר ובראש חדש מרחשוון הלכה תוספות, מפני שביום טוב נתגלו קדושות עליונות על הכנסת ישראל שהן בינה ודעת, וצירוף של ראש חדש אייר וראש חדש מרחשוון מורים על הדעת, ונתכשרו חדשים אלו להשיג דעת התורה יותר מבשאר חדשים. והיה זאת להם לאות, אם נתוסף להם דעת יותר, ומחדשין חידושין דאורייתא יותר מבשאר חדשים - אז ידעו שהשיגו בהחג הקדושות העליונות. עכ"ל.

ונודע בשם צדיקים שחודש זה - מרחשוון - הוא מלשון 'רחושי מרחשין שפוטתיה' (מגילה כז.), שהשפתיים עדיין רוחשות, והיינו שיש כח מיוחד בחודש זה להתפלל בהתעוררות הלב, מתוך השראת חודש תשרי שממשיך להאיר בו.

הרי לנו, שבחודש הזה יש להתחזק ולהתאמץ בתורה ובתפילה, ואף שמתגברים הקשיים, יש לנו לשאוב מקדושת חודש תשרי המאיר עלינו את השפעתו לחזק ברכים כושלות ולהתחדש בעבודת הבורא ית'.

גדול יום הגשמים

ההשפעה הרוחנית של חודש תשרי אינה נעצרת בחודש חשוון בלבד, אלא נמשכת גם במהלך חודשי החורף, וזאת - על ידי ירידת הגשמים.

בשמיני עצרת - לאחר עבודת כל חודש תשרי - נעשה היחוד העליון ביותר, ואז נולדה טיפת השפע הרוחנית ומכך נמשך השפע הגשמי לכל השנה.

וכתב השפת אמת (סוכות, תרמ"ד) וז"ל: עיקר הגשם היא התורה שנמשלה למטר (תענית ז.) שמרוה לבות בני' כגשם שמרוה את הארץ. לכן פנימיות הגשם הוא התורה. ובני ישראל שדביקין בפנימיות. והם פנימיות הבריאה. בא להם

"רחושי מרחשוון שפוטא"

התפללות מהימים נוראים מתרחשין עוד בשפתיים של ישראל

בשם הרב המגיד מקאזניץ זצלה"ה זי"ע למה נקרא שמו מרחשוון, שהתפללות מהימים נוראים מתרחשין עוד בשפוטא דישראל.

ישמח ישראל, ר"ח מר חשוון אות א

אמר חותני הק' מריזין זצ"ל דמשום הכי נקרא חודש זה מרחשוון מפני שעדיין רחושי מרחשוון שפוטא מחודש תשרי העבר שעשו תשובה גדולה.

צמח צדיק, חודש מרחשוון

בשם מרן הגה"ק מהר"ד זצלה"ה מבעלזא שמעתי הטעם למה שנקרא החודש 'מרחשוון' על שם הלשון רחושי מרחשין שפוטתיה, כא דמצינו בשו"ע (או"ח סי' צב ס"ח) דמתפלל לא ישתין עד שישיה כדי הילוך ארבע אמות משום דכל ארבע אמות תפילתו שגור בפיו ורחושי מרחשין שפתייה (מגילה כז.). והכי נמי כיון דבחודש תשרי היו ישראל מרביין בתפילות ותחנונים, על כן בחשוון הבא אחריו עדיין רחושי מרחשין שפוטתיה דישראל עם קדושים.

יגד יעקב, ר"ח חשוון

"להשקיע עצמו בתורה"

ע"י שמתחדש בתורה

מבטל הכוחות של התחדשות האומות

ידועים דברי הרה"ק רמ"מ זצלה"ה מרימינאב, שכל הגזירות הרעות המתחדשות על ישראל רח"ל וכל המסים וארנוניות שמוצאים דמי ישראל התחלתם תמיד בחודש מרחשוון. ולפי מה שכתבנו יובנו הדברים, שבאשר על החודש זה נאמר (מלכים א' יב, לג) 'בחודש אשר בדא מלכו', בעוה"ר הנפכה התחדשות חודש זה להם כנ"ל. ונראה שיש תיקון לזה ע"י ההתחדשות שבישראל בעת הזאת שקובעין שעורים תמידים כסדרם ללמוד וללמד, איש ואיש, חבורה וחבורה, ההתחדשות הזאת מוציאה מתחת ידיהם את כח ההתחדשות.

שם משמואל, ר"ח מרחשוון תרע"ב

לכל חודש יש ענין מיוחד לעסוק וחודש מרחשוון העסק להתחזק להחל לקום מהנפילה ולהכניס עצמו לקדושה ביראת ה'.

איתא מהרב הקדוש ר' מנדל מרימנוב זצוקלה"ה שבחודש מרחשוון הם רוב גזירות מפני שאז נתחלקה מלכות בית דוד. ומן הסתם אינו רק לעונש רק שבו הזמן מסוגל לתקן זה.

והיינו שבתשרי יהיה אור - דא ראש השנה' כמו שמובא בתיקונים (תיקון ל"ו) וכן אמרו בויקרא רבה (כא, ד) 'אורי' - בראש השנה, שאז מתחיל התחדשות בדברי תורה תורה אור עד שמיני עצרת שהוא נביעו דאורייתא כמו שמובא בתיקונים (תיקון יג) שאז נקבע אור תורה שבעל פה התחדשות בדברי תורה ומאז הזמן ארבעים יום לקבל ההשפעה והתחדשות בדברי תורה בקביעות. וכן זמן הגשמים איתא (תענית ו.) יורה במרחשוון יורה שמורה את הבריות להטיח וכו', ומרמז גם כן שמורה את הבריות לקבל עול תורה באמת. וכן כתב הרב המגיד דקאזניץ זצוקלה"ה דמה שאמרו בפרק קמא דתענית (ז) במעלת יום הגשמים קאי על שמיני עצרת שהוא נביעו דאורייתא.

והזמן בחודש מרחשוון לקבל עליו עול תורה באמת, ועיקר עול תורה הוא בלימוד תורה שבעל פה שיש בה צער גדול ונידוד שינה, ומי שאוהב עושר ותענוג אינו יכול ללמוד תורה שבעל פה, כמו שאמרו בתנחומא (פרשת נח ג') ותנן (אבות פ"ג מ"ה) כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו וכו', ועל כן רוב הגזירות בחודש זה כדי שיקבלו התורה באמת. והיה המים גשמי ברכה מנביעו דאורייתא כאמור.

פרי צדיק, ר"ח מרחשוון, אות טו

י"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית לקבלת הגליון: טל. 02-5026558